

1989.02.22.

- 31 -

Rádiófigyelő
Szolgálati használatra

Budapesti helyzet
Összefoglalása

Amerika Hangja
Washington, 1989. február 22.
Világhíradó

A Washington Times című fővárosi napilap érdekes cikkben foglalta össze Budapestről érkezett tudósításait. Most ezt ismertetjük, kommentár nélkül.

Az MSZMP tegnap beleegyezett abba, hogy az idén szavazásra kerülő új alkotmányban feladja a párt garantált vezető szerepét. A 108 tagú Központi Bizottság egyhangúlag elfogadta Fejti Györgynek, a Politikai Bizottság tagjának jelentését, amelyben leszögezte: - "Nem látjuk értelmét annak, hogy bevegjük az alkotmány szövegébe a Magyar Szocialista Munkáspárt vezető szerepét." A jelenleg érvényben lévő sztálinista alkotmány kimondja, hogy a munkásosztály marxista-leninista pártja a társadalom vezető hatalma.

A Washington Times cikke ezután így folytatja:

- Fejti azonban kijelentette, ennek a mondatnak kihagyása nem jelenti azt, hogy a párt lemond a társadalmi eseményekben vitt irányító szerepéről. Programjával és politikai munkájával kívánja ezt elérni, mégpedig úgy, hogy törvényes előírások nélkül szeretné a maga oldalára állítani a társadalmat. Majd hozzáfűzte: - az új alkotmánynak világosan ki kell mondania, hogy Magyarország szocialista állam. Mivel sokan attól félnek, az átdolgozott alapokmány a tőkés rendszer csendes visszaállításához vezethet.

- "Nem félek ettől a veszélytől, jóllehet olyan álláspontok is hallatszanak, hogy a szocializmusnak nincs jogi alapja, tehát el kell ejteni mint fogalmat és ki kell hagyni az alkotmányból" - mondotta Fejti.

Hangsúlyozta továbbá: - "Egyértelművé kell tennünk, hogy az új alkotmány világosan leszögezi: Magyarország szabad, demokratikus és szocialista állam."

A Washington Times ezután Kimmel Emilt, a Központi Bizottság szóvivőjét idézi, aki kifejtette: az új alkotmányt át kell hatnia a szocializmusnak, ugyanakkor azonban alá kell húznia a fejlesztés szocialista jellegének szükségét Magyarország számára.

Magyarország nagyarányú törvénymódosítási programba kezdett. Tervek szerint ennek keretében esetleg már ez év nyarára visszaállítja a többpártrendszert, amelyet a kommunisták megszüntettek, amikor 40 évvel ezelőtt átvették a hatalmat - írja a Washington Times.

A cikk ezután ismerteti, hogy az 1949-es alkotmányt az év végére új váltja fel - amennyiben a parlament jóváhagyja és az azt követő népszavazás megerősíti az új alapokmányt. A kommunisták a többpártrendszer újjáélesztésével tömeges kilépésre számítanak, így máris módot keresnek az együttműködésre a magyar Szociáldemokrata Párttal, amelyet 40 évvel ezelőtt betiltottak. A Magyar Nemzet hétfőn közölte Nyers Rezső, a Politikai Bizottság reformista tagja nyilatkozatát, amely szerint fennáll az együttműködés lehetősége, mivel keressük a közeledés módját.

Az amerikai lap ezután így ír:

- "Nyers Rezső, aki maga is szociáldemokrata volt, mielőtt a párt 1948-ban beolvadt a kommunista pártba, felhívást tett az önkéntes száműzetésre kényszerült, vagy bebörtönzött szociáldemokraták teljes rehabilitálására.

A Szociáldemokrata Párt egyébként egyike a számos új, vagy újjáélelt politikai mozgalomnak, amely vetélkedni fog a hatalomért. Nyersnek a Fiatal Ügyvédek Klubjában elhangzott kijelentéseit azután hozták nyilvánosságra, hogy Bihari Mihály, a szociáldemokraták kijelölt vezetője úgy nyilatkozott: reméli, a reformerek kilépnek a kommunista pártból és a szociáldemokraták természetes szövetségesei lesznek.

A Washington Times ezt követően kifejti: Bihari egyben felhívást tett Peyer Károly és Kéthly Anna volt szociáldemokrata vezetők rehabilitálására. Az iskolai történelemkönyvek a munkásérdekek árulójának bélyegzik Peyert. Kéthly volt a szociáldemokraták vezetője, amikor a párt a szovjet páncélosok eltiporta 1956-os népfelkelés alatt rövid időre újjászületett. Mind Peyer, mind Kéthly külföldre menekült - állapítja meg a Washington Times, majd így ír:

1989.02.22.

- 33 -

Rádiófigyelő
Szolgálati használatra

A 43 éves Bihari a politikai tudományok egyik jeles művelője, akit kilenc hónappal ezelőtt kizártak a kommunista pártból, egy március elsejére tervezett nagygyűlésen veszi majd át a Szociáldemokrata Párt vezetését. Kijelentette, hogy a pártnak tízezer tagja van. Szombati nyilatkozatában azt is hozzátette: a kommunista párt 800 ezer tagja közül legalább 100 ezer szociáldemokrata álláspontot képvisel, ezért tömeges kilépést jósolt a kommunista pártból - fejezi be magyarországi tudósításainak összefoglaló cikkét a Washington Times című amerikai napilap. +++
hg /nl

-.-